

ΗΧΩ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΙΚΗ

ΕΤΟΣ Α΄

ΠΑΤΡΑΙ 4 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1928

ΤΕΥΧΟΣ 2ον

ΤΟΠΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

ΤΙ ΕΠΡΕΠΕ ΝΑ ΕΧΩΣΙΝ ΑΙ ΠΑΤΡΑΙ

Εἰς ἓν Κράτος ὡς τὸ Ἑλληνικὸν μὲ ἑκταδὶν μεγάλων δυναταλόγων πρὸς τὸν πληθυσμὸν θὰ ὄφειλε τὰ διάφορα κρατὶ καὶνώτερα ἰσχύματα, ἴδια δὲ τὸ ἑκπαιδευτικὸν ὄκοπον ἔχοντα νὰ μὴ εἶναι συγκεντρωμένα εἰς μίαν καὶ τὴν αὐτὴν πόλιν ἔστω καὶ ἂν εἶναι αὕτη ἡ Πρωτεύουσα τοῦ Κράτους. Ὑπάρχουσι πολλαὶ καὶ ποικίλαι ἀνώτεραι σχολαί. Διατί μὴ ταύτων ἢ καὶ πλείωτεραι νὰ μὴ λειτουργῶσι καὶ ἐν Πάτραις, πόλει ἥτις λόγῳ τῆς γεωγραφικῆς αὐτῆς θέσεως καὶ τῶν μέσων συγκοινωνίας, τὰ ὅποια διαθέτει εἰς τὴν αὐτὴν περίου εὐρίσκειται θέδιν ἐν ὁρέσει πρὸς τὰς ἐπαρχίας εἰς τὴν ὅποιαν καὶ ἡ Πρωτεύουσα, καὶ λέγομεν τοῦτο διότι ἀπόστασις 7—8 ὥρων ἀπὸ τῆς Πρωτεύουσας δὲν πρέπει νὰ λογίζεται σοβαρῶς διὰ τοιοῦτον εἶδους ζητήματα. Ἀλλαχοῦ εἰς ὄλας τὰς πόλεις εὐρίσκει τις καὶ ἐν ἀνώτερον ἑκπαιδευτικὸν καθίδρυμα, εἰς Κράτη δὲ

τινὰ εἰς τὴν πόλιν ἐν τῇ ὁποίᾳ ὑπάρχει Πανεπιστήμιον δὲν ὑπάρχει Πολυτεχνεῖον ἢ Ἀνωτάτη ἐμπορικὴ σχολὴ καὶ ἀντιτροχῶς. Οὐδὲ εἶναι δυνατόν νὰ δεχθῆ τις, ὅτι ὄλα ἡ σοφία συσσωρεύεται κατ' ἀναπόδραστον ἑνδακὸν Νόμον εἰς τὴν Πρωτεύουσαν εἰς δὲ τὰς ἐπαρχιακὰς ταύναντιον πόλεις συσσωρεύεται τὸ ἀντίθετον καὶ τοῦτο διὰ τὰ χάσκαθιν οἱ ἐπαρχιωταὶ πρὸ τοῦ κέντρου. Ἀλλοίμονον, ἂν ὁ πολιτισμὸς ἐνδὸς κράτους εἶναι ἀποκλειστικῶς ὁ πολιτισμὸς τῆς Πρωτεύουσας διότι τότε οὐδέ ἐν αὐτῇ θὰ δύναται τις νὰ ἀνεύρη τοιοῦτον. Ἐκ τῶν Πατρῶν, προήλθον καὶ προέρχονται Πρωθυπουργοὶ καὶ Ὑπουργοί. Ἄς θελήσωσιν οὗτοι καὶ τὸ Κράτος ὀλοκληροῦν νὰ ἐξυπηρετήσωσι καὶ τὴν γεννέτειράν των πόλιν καὶ ἴδια αὐτὴν ταύτην τὴν ἑκπαιδευτὶν. Εἰς τὰς μεγάλων πόλεις καὶ μάλιστα εἰς τὴν μονα

δικήν τοιαύτην τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους δὲν ὑπάρχει περιβάλλον πρόδρομον εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῶν Ἐπισημῶν. Κράτη μᾶλλον ἡμῶν προηγμένα παρέχουσι τρανά δεύγματα τῆς ἀληθείας ταύτης καὶ ὑπάρχουσι πόλεις μικραὶ ἐπιδεικνύουσαι ἀπὸ πολλὰ διδάγματα Πανεπιστήμια διασημότερα ἐν πολλοῖς τοῦ τῆς Πρωτευούσης ἐπίσης καὶ ποικιλίας ἄλλας ἀνωτάτας σχολάς. Διατί τὸ αὐτὸ νὰ μὴ παρατηρηθῆ καὶ ἐν Ἑλλάδι; Διατί νὰ μὴ παύσῃ ἔστω καὶ δι' αὐτοῦ ἡ ἀνάπτυξις τοῦ Ἑλληνικοῦ ὑδροκεφάλου, ὅστις ἀκούει ὑπὸ τὸ ὄνομα Ἀθῆναι. Ἄς σταματήσῃ πλέον τὸ κακὸν τῆς συγκεντρώσεως τῶν ἀπανταχοῦ Ἑλλήνων εἰς τὰς Ἀθήνας καὶ ἄς τὸν σταματήσῃ αὐτὴ αὕτη ἡ Πολιτεία διότι μετ' οὐ πολὺ πολὺν πρόωγ' αὕτη θὰ θρηνηθῆ διὰ τὴν εἰς τὸ ζήτημα τοῦτο ἀδίαφορίαν της. Μάρτυς ἀψευδῆς τῶν γραφομένων μας εἶναι ὁ Δάγγειος. Ἴδου τοῦ ἔχει ἡ πληθωρική συνδωρευσίς. Εἰς τὸ ζήτημα τοῦτο ἔχει καθῆκον καὶ ἡ πόλις μας ν' ἀξιώσῃ ἀπὸ τὴν Πολιτείαν ὅπως ἐν αὐτῇ μετατεθῆ ἐν τῶν ἀνωτέρω ἰδρυμάτων. Ἡ ἀνωτάτη Ἐμπορικὴ Σχολὴ τῆς ὁποίας μάλιστα προῖσταται εὐτυχῶς καὶ Ὑπουργὸς τῶν Πατρῶν ἄς ἐγκατασταθῆ ἐν Πάτραις. Οὐδὲν τὸ εὐκολώτερον. Ἡ ἐπιθυμία αὕτη τῶν συμπολιτῶν μας δὲν εἶναι δυνατὸν ἢ νὰ εἰσακουσθῆ διότι στηρίζεται ἐπὶ τοῦ δικαίου, ἐπὶ τοῦ συμφέροντος τῆς Πολιτείας ἐπὶ τοῦ συμφέροντος τῆς Ἐκπαιδεύσεως.

* *

Ἐρχόμενος ὁ ξένος εἰς τὴν πόλιν ἐκείνην τὴν ὁποίαν καθηγίασε διὰ τοῦ Ἁγίου αἵματος του ὁ Ἀπόστολος Ἀνρέαν θὰ ἤλπιζε ἀσφαλῶς νὰ ἴδῃ ἕνα περικαλλῆ Ναὸν διὰ τὴν λατρείαν Ἐκείνου, ὅστις διὰ νὰ διαδώσῃ τὰ θεῖα δίδαγματα τοῦ Ἰδρυτοῦ τῆς Θρησκείας δὲν εἰδὼτασε νὰ προσφέρῃ τὸν ἑαυτὸν του ὀλοκαύτωμα εἰς τὴν ἐπιτυχίαν τῆς διδασκαλίας του. Καὶ ὅμως ἀτυχῶς καὶ ὡς μὴ ὤφειλε ἡ πόλις μας παρουσιάζει ἐν ἀντιθέσει πρὸς ἄλλας Χριστιανικὰς πόλεις τὸ παράδοξον θέαμα τῆς τελείας ἀδι-

αφορίας πρὸς τὸ ὑψίστον τοῦτο καθῆκον τῆς ἀποδόσεως τιμῆς καὶ εὐγνωμοσύνης πρὸς τὸν Προστάτην αὐτῆς. Ἐὰν ὑπῆρχον ἡ θέλησις καὶ ἡ πίστις ἐπὶ τὸ καθῆκον τοῦτο, πρὸ πολλοῦ θὰ ὑπῆρχεν ἐν αὐτῇ Ναὸς, ὁ περικαλλέστερος ὄλων τῶν ἐν Ἑλλάδι ἐνθα θὰ δυνέρρεον ἐκ τῶν ἀπωτάτων γωνιῶν τοῦ Κράτους κατ' ἔτος κατὰ μυριάδας οἱ προσκυνηταί. Ἀλλ' ἐλλείπει ἡ πίστις αὕτη, καὶ ὁ χρόνος κατὰ τὸν ὁποῖον θὰ ἴδωμεν, ἄς τὸ ὀνομάσωμεν οὕτω, τὸ θαῦμα τῆς ἰδρύσεως τοῦ Ναοῦ τούτου εἶναι πολὺ μακρὰν.

* *

Πᾶς τις ἀκούων ὅτι αἱ Πάτραι ἀποτελοῦσι τὸ κέντρον τῶν σταφιδόφθρων ἐπαρχιῶν καὶ ὅτι τὰ συμφέροντα τῶν προαδπίζει ὁ Ἀυτόνομος Σταφιδικός Ὄργανισμὸς ἐρχόμενος ἐν Πάτραις θὰ ἐξίτηι νὰ πληροφωρηθῆ τοῦ εἶναι τὸ μέγαρον τοῦ Α. Σ. Ο. Ἀντὶ τούτου ὅμως θὰ ἐπληροφωρεῖτο ὅτι ἔπρεπε νὰ μεταβῆ εἰς Ἀθήνας ἵνα ἐκεῖ ζητήσῃ καὶ εὕρῃ τὸν Α. Σ. Ο. Καὶ βεβαίως ἡ ἀπάντησις αὕτη δὲν θὰ τὸν ἐξέπληττεν, ὅπως δὲν ἐκπλήττει καὶ ὄλους ἡμᾶς καὶ ἴδια τοὺς σταφιδοπαραγωγούς, οἵτινες συνήθισαν πλέον εἰς τὴν ιδέαν ὅτι οὐδαμοῦ ἀλλαγῆ τοῦ Κράτους δύναται νὰ ὑπάρξωσι τοιαῦτα ἰδρύματα εἰμὴ μόνον εἰς τὴν Πρωτεύουσάν. Καὶ οὕτω διαπιστοῦται καὶ ἄλλην μίαν φερόν ὅτι αἱ ἐπαρχίαι πρέπει νὰ χάσκωσι πρὸς τῆς Πρωτευούσης, διότι αὐταὶ εἶναι ἀνίκανοι νὰ ἔχωσι ἄλλο τι εἰμὴ μόνον μονοτάξιά τινα διδασκαλεῖα.

